

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Lacrimæ Orbis Universi, Post Primam Protoparentum
nostrorum E Paradiso Exulum culpam, exortæ, In
Universim Genus Humanum, traduce reatu propagatæ,
Ruptis animorum abyssis, Laxatis cordium fontibus, ...**

Schmucker, Mathias

Glacii, Anno 1689

Apodosis Tropologica Threnorum, Sive Animæ Peccatricis Et Poenit:
Lacrimæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38152

APODOSIS TROPOLOGICA

THRENORUM,

Sive

ANIMÆ PECCATRICIS

Et

POENIT: LACRIMÆ.

LACRIMAS ORBIS UNIVERSI priori libro cantatas, his non dispares in Threnis suis, vastatæ Hierosolymæ gemit Jeremias. Nam ut Petrus Bongus lib. de Num: mysteriis, apud Cornel. à Lapide in Prologom. Threnorum, ait, Symbol. quadruplici hoc Threnorum alphabeto innuitur, quòd Jeremias, non tantum Judæorum, sed & QUATUOR PLAGARUM ORBIS, id est TOTIUS MUNDI peccata deplorat, omnesque ad ea deploranda invitet. Unde & Infernus patere dicitur, & extendi ad stadia 1600. Apoc. 14. 20. Hic enim numerus à quadragenario est tetragonus. Nam quadragesies quadraginta faciunt 1600, ut significetur patere Infernum ad quatuor Mundi plagas, ad excipiendum impios undeque in eum irruentes. Hierosolymam autem à Threnodo Propheta deploratam, ANIMAM PECCATRICEM. à doctissima Interpretum expositione, tropologico sensu designari, in principio Threnorum prænotavi. Hæc enim verò illa est, cui meritò cantentur *Lamentationes, Carmen & væ!* Illa Deo rebellis, scædisfraga, hostis, legis

legis Divinae prævaricatrix ANIMA, statu iustitiæ
 Dei Regno privata, dæmonis regno subjecta, levi
 dominatui subjugata, inferis mancipata, crudeli tyran-
 nide oppressa, virtutum omnium opibus spoliata, gra-
 tiarum splendore exuta, nuda, abjecta, & exul: cui me-
 ritò occinatur illa varis admirantis & obstupescens
 Threnodia, (a) *quomodo seæet sola civitas plena populis*
 Illa illustris, ANIMA, probarum cogitationum, be-
 atarum affectionum satellitio & comiratu, quasi civitas
 & fidelissimis amicis per peccatum orbata & desolata
 Illa Domina Gentium, id est, vitiorum & passionum,
 quas ratione regebat & Dei Timore, jam omni hoc do-
 minio, imò & Deo, & rationis imperio viduata? Ita
 Princeps Provinciarum, id est suis potentiis & mentis
 imperans, facta est mancipium dæmonis, *tot sceptrum*
serviens, quot dedita est vitis, (b) quibus dat tributum
 cum iis omnes opes suas & vires impendit & exhaurit
 Hic sceptrum habet superbia in anima Impii, sceptrum
 habet avaritia, sceptrum habet libido, & cætera vitio-
 rum agmina: tot enim tyrannis servit Impius, quot vi-
 tiis obtemperat: Nam sceptrum & dominium rationi
 eripit, illudque tradit concupiscentiæ: perinde ac si
 quis Reginae optimæ coronam detraheret, eamque me-
 retricis petulantissimæ capiti imponeret, Regina enim
 est ratio, meretrix est concupiscentia. Ita S. Chryso-
 stomus hom; II, in Ep. ad Rom. Unde & S. Augull-
 nus Tract. 41, in Joan. (c) *Tolle, inquit, peccati Re-*
gnum, noli dare concupiscentiis tuis vires: sequendo eas,

(a Thren. c. 1. v. 1. Cornel; à Lap. ibid. (b S. Hieronymus
 (c S. Chrysoft. S. August.

vires eis addis : dando eis vires , quomodo vinctes , quando contra te inimicos nutris viribus tuis ? (d) Sic omni ope cælesti destituta , & undique miserabilis Anima plorans plorat in nocte (peccatorum) & lacrimæ ejus in maxillis ejus ; non est qui consoletur eam ex omnibus charis ejus : omnes amici ejus spreverunt eam , & facti sunt ei inimici , quia cum amicis creaturis , concupiscentiis & voluptatibus suis fornicata , mox ab iisdem amarorem , horrorem , nauseam , aliósque corporis & mentis cruciatus justo Dei judicio perpetitur : deseriturque ab illis omni humano solatio spoliata , fiuntque domestici , inimici ejus , in pœnam scelerum tortores , & continuis conscientiæ perturbatæ tormentis crudeles animi carnifices , neque desinunt , dies , noctésque immaniter , sine requie angustiata fatigare , donec acceleratis ultimis morborum cruciatibus afflicta , & omni terrenarum deliciarum spe & ope destituta , miserrima morte trucident . (e) Finis ergò & scopus Spiritûs sancti , & Jeremiæ in Threnis conscribendis fuit ; Primò parentare Hierosolymæ jam vastatæ & quasi mortuæ : Celebrat enim hic funus & quasi exequias ejus , utpote Patriæ & Matris suæ amantissimæ , eoque simul lenit dolorem suum , & civium suorum . Ad hoc enim inventum est carmen funebre . Secundò hoc carmen est quasi epitaphium , quod Hierosolymæ memoriam ad posteros transmittat . Tertiò id ipsum est stimulus ad pœnitentiam , quod ut Iudæi ad Deum conversi , veniam , ac suam & Hierosolymæ restorationem à Deo impetrent . Quartò Tropologicè datur hic Schema & forma sacri lu-

cc 5

aus

(d) Thren. c. i. v. 2. (e) Cornel. à lap. ut sup.

Etis & pœnitentiæ, quam hic non meis, sed mellifici
 Doctoris Bernardi verbis, subjungo, & in epilogi vicem,
Animam sincero dolore contritam, amaris lacrimis ge-
 mentem, & profunda cordis amaritudine pœnitentem,
 peccata detestantem & lamentantem, in plurium Pecca-
 torum sacrum solatium & emendationem, induco. (f)
Heu me peccatrix! heu me misera! in tantis peccatis, in
 tantis criminibus, in tantis negligentis cecidi, quid pri-
 mum plangam, quid primum plorem, quid primum luge-
 am? Ego misera quem luctum primum sumam? Ego mi-
 digna quas lacrimas prius fundam? Memoria non suf-
 ficit referre gesta tantorum criminum. O lacrimæ ubi
 vos subtraxistis? O lacrimæ ubi estis? Ubi estis fontes
 lacrimarum? Movenini obsecro ad fletum meum, fon-
 tes lacrimarum fluite super faciem meam, rigate maxillas
 meas! date mihi planctum amarum! succurre mihi Deus me-
 us, antequam moriar, antequam mors præveniat, ante-
 quam me Infernus rapiat, antequam me flamma combu-
 rat, antequam me tenebræ involvant. Subveni mihi
 Deus meus, priusquam ad tormenta perveniam, priusquam
 me devoret ignis gebennæ, priusquam sine termino crucietur
 in Inferno: Deus meus, quid faciam cum venerit tremen-
 dum iudicium tuum? Quid respondebo cum venerit exa-
 men iudicii tui? Quid dicam ego misera & peccatrix,
 cum præsentata fuero ante tribunal Christi? *Væ diei illi*
in quo peccavi! *Væ diei illi quando malum feci!* *Væ diei*
illi quando transgressa sum præcepta Dei! *Utinam*
non illuxisset sol super me! *Utinam non fuisset ortus sol*
super me! *O dies detestanda, dies abominanda, o dies pe-*
nitæ

(f s. Bernardus de modo bene vivendi sermo. 27. tit. Confessio.

nitus non nominanda, quæ me in hoc sæculum protulit,
 quæ mihi claustra ventris aperuit! Melius mihi fuerat
 non esse in hoc sæculo natam, quàm in Inferno perpetuò
 cruciatam! melius mihi fuerat non esse genitam, quàm pati
 æternas pœnas gehennæ! Satius mihi fuerat non esse in hoc
 mundo procreatam, quàm pati æterna mala! Flete su-
 per me cælum & terra, plorate me omnes creaturæ! Et
 quæ potestis sensum vitæ habere, lacrimas effundite su-
 per me. Peccavi enim graviter, peccavi infelicitè, pec-
 cavi miserabiliter, innumerabilia sunt peccata mea! Ut
 bene vivere ultrò promisi! Sed bona quæ promisi, nun-
 quam servavi. Semper ad peccatum meum redii, semper
 peccata mea multiplicavi, semper delicta mea iteravi!
 Nunquam in melius mores mutavi! A malis factis nun-
 quam cessavi! Orate pro me Dominum viri Sancti, in-
 tercedite pro me, si fortè misereatur mei Deus, si fortè ini-
 quitates meas auferat! O misera anima mea, quis misere-
 bitur tui? Quis consolabitur te? O anima misera! O
 anima quis dabit lamentum pro te? Ubi est custos homi-
 num? Ubi est Redemptor animarum? Ubi es Pastor bo-
 ne? Cur despexisti me? Cur avertisti faciem tuam à me?
 Deus meus non me obliviscaris in finem! Non me deseras
 in perpetuum! non me deseras in potestate dæmonum! pec-
 catrix sum, indigna sum, tamen ad te Deum meum con-
 fugio. Tu clemens, Tu pius, Tu multæ miserationis.
 Nullum spernis, nullum detestaris, nullum recusas à mi-
 sericordia! Domine ostende in me misericordiam tuam.
 Obsecro Domine, ut non deneges mihi quod misericorditer
 multis dedisti. Scelera mea non defendo, peccata mea
 non abscondo. Dissplicet mihi malum quod feci. Ego
 miser

miser

*miseram peccavi! Errorem meum confiteor, culpam meam
 manifesto, Iniquitatem meam cognosco. Peccavi De-
 us meus, propitius esto mihi peccatrici. Parce malis meis,
 ignosce peccatis meis, indulge criminibus meis Domine:
 si iniquitates observaveris Domine, quis sustinebit? Nul-
 lus ad examen tuum, nec justitia justis secunda erit; qui
 enim justus, qui se audeat dicere sine peccato? Nullus ho-
 mo est sine peccato: nemo est mundus à delicto, nemo est
 mundus in conspectu tuo; ecce inter sanctos nemo est immu-
 culatus: ecce qui servierunt Deo, non fuerunt stabiles, &
 in Angelis inventa est iniquitas. Stellæ non sunt munda
 coram Te. Cæli non sunt mundi in conspectu tuo. Si
 igitur nemo in conspectu tuo est Sanctus, nemo immaculatus,
 quanto magis ego peccatrix, & putredo ac vermis filia bi-
 minum, quæ tibi iniquitates quasi aquas, & multiplica-
 vi peccata mea? Quæ sedeo in pulvere, quæ habito
 in domo lutea, quæ terrenum habeo fundamentum,
 Deus meus porrige dextram tuam mihi Peccatrici,
 Memorare obsecro Domine, quæ sit mea substan-
 tia. Memento Domine, quia terra sum. Me-
 memento quia cinis & pulvis sum. Medicinam, quæ sa-
 ner, tribue: Medicinam, quæ cures, impende. Ego mi-
 sera cecidi in foveam peccatorum meorum. Ego indigna
 cecidi in profundum inferni. Deus meus libera animam
 meam captivam ab inferno; non concludat me profundum,
 non absorbeat me infernas: non urgeat super me puteus
 os suum. Abyssus non denegat mihi exitum. Ecce dies ter-
 mendus jam jam imminet, jam venit ultima dies, jam
 propè est dies mortis, nihil superest mihi nisi tumulus, ni-
 hil nisi sepulcrum. Parce mihi Domine, antequam*

*da
 us
 de
 ve
 ve
 pa
 pos
 pli
 tro
 exc
 in c
 der
 dar
 ope
 pop
 non
 cis
 rue
 don
 & j
 cor
 pecc
 paro
 stola
 spec
 tem
 par
 ris,
 quon*

*cu
 4*

dam ad terram tenebrosam. Subveni mihi Deus meus priusquam vadam ad terram miseriæ & tenebrarum. Redemptor animarum succurre mihi antequam moriar: solve vincula peccatorum meorum, priusquam ad mortem perveniam. (g) Ecce plasmator mei, multa rogavi, quæ nec pauca promerui. Fateor, beu. fateor, non solum quæ postulo non debentur dona, sed multa & exquisita supplicia. Animant tamen me Publicani & meretrices & latrones, qui à faucibus hostis momentaneè eruti, sinibus excipiuntur Pastoris. Tu enim factor omnium Deus, licet in cunctis operibus tuis sis mirabilis, mirabilior tamen crederis esse in operibus pietatis. Unde de temet ipso per quendam tuum servum dixisti, miserationes ejus super omnia opera ejus. & quasi de singulo loquentem, de universo populo tuo dixisse confidimus: misericordiam autem meam non dispergam ab eo. Nullum enim spernis, neminem abjicis, neminem perhorrescis, nisi fortè qui amens te exhorruerit: ergo modò iratus non percutis, sed te irritantibus, dona, si quæsierint, tribuis. Deus meus cornu salutis meæ, & susceptor mei, ego infelix, ego te irritavi: ego malum coram te feci, furorem tuum provocavi, iram promerui: peccavi, & passus es: deliqui & adhuc sustines: si pœniteo, parcis: si revertor, suscipis: & insuper dum differo, præstolaris. Revocas errantem, invitias repugnantem, expectas torpentem, amplexaris redeuntem, doces ignorantem, mærentem mulces, à ruina suscitans, post lapsum reparas, petenti largiris, quærenti inveniris, pulsanti aperis. Ecce Domine Deus salutis meæ, quid opponam nescio, quomodo respondeam ignoro, nullum absque te confugium, nullum

nullum à te patet latibulum. Ostendisti mihi bene vire-
 diviam, & gradiendi scientiam dedisti: minatus es mihi
 gehennam, & pollicitus es Paradisi gloriam. Nunc
 Pater misericordiarum, Deus totius consolationis, confige
 timore tuo carnes meas; quatenus quæ minaris, metuendo
 evadam, & redde mihi lætitiã salutaris tui, ut quæ
 spondes, diligendo percipiam. Fortitudo mea Domine,
 firmamentum meum, Deus meus, refugium meum & li-
 berator meus. Suggere quæ de te cogitem, doce quibus in
 sermonibus invocem, da quibus operibus tibi placeam.
 scio namque, scio, unum quo tu placaris & aliud quod
 non spernis. Est utique tibi spiritus contribulatus Sa-
 crificium, & acceptas cor contritum & humiliatum. His
 me Deus meus, adjutor meus dita muneribus. His contra
 inimicum muni protectionibus, hoc de flammis vitiorum
 præsta refrigerium; his autem desideriorum passionibus,
 pande pius refugium. Fac Domine virtus salutis meæ,
 ne sim de numero eorum, qui ad tempus credunt, & in
 tempore tentationis recedunt. Obumbra caput meum in
 die belli, spes mea in die afflictionis, & salus in tempore
 tribulationis. En Domine illuminatio mea, & salus
 mea, rogavi quibus egeo, intimavi quæ timeo, sed remor-
 det conscientia, reprehendunt me cordis secreta, & quod
 amor ministrat, timor dissipat, Zelus incitat, metus in-
 crepat, acta mea formidinem, sed tua ingerit pietas fida-
 ciam, tua hortatur benignitas, me tardat maligni-
 tas: Et ut verius fatear, occurrunt memorie
 phantasmata vitiorum, quæ reverberant audaci-
 am præsumptivum animorum, (b) Cum enim quis odio di-

(b Idem cap. 3.

gnus sit, qua fronte gratiam requirit? Cui pœna debetur,
 qua temeritate gloriam deposcit? laceffit iudicem, qui post-
 posita satisfactione delicti quærit præmiis honorari. Re-
 gi insultat obnoxius supplicio, qui donari flagitat indebito
 bravio: & dulcem affectum Patris stultus exacerbatur fi-
 lius, qui post illatas contumelias ante pœnitentiam, hæ-
 reditatis usurpat celsitudinem. Quid mi Pater, me ges-
 sisse recolo? Merui mortem & peto vitam? Commovi
 Regem meum, cujus impudens invocavi præsidium? Con-
 tempseri iudicem, quem temere postulo adiutorem? Insolens
 renui audire Patrem, quem demum præsumo habere tuto-
 rem? Heu mihi quàm serò venio! Heu! heu quàm tar-
 dè festino! heu me quia curro post vulnera dedignans in-
 columis præcavere jacula. Neglexi prospicere tela, mo-
 dò verò sollicitor de morte vicina. Vulnera vulneribus
 infixi, quia scelera sceleribus addere non timui. Recentè
 cicatrices tabe respersi, quia prisca flagitia modernis ini-
 quitatibus reciprocavi; & quæ divina solidaverat medi-
 cina, me a resolvit prurigo phrenetica. Cutis, quæ su-
 perducta vulneribus morbum celaverat, sanie erumpente,
 putruit, quia iterata iniquitas concessam misericordiam
 exinanivit. Novi quippe scriptum, in quacunque hora
 justus peccaverit, omnes justitiæ ejus obliviscuntur. Si
 justitia aboletur justus peccatis, quantò magis pœnitentia
 peccatoris in idipsum revertentis. Quoties ut canis rediit ad
 vomitum, & quasi sus repetiit volutabrum? Fateor quæ
 mihi recordari est impossibile, quot mortalium ignorantes
 peccare docui, nolentibus delinquere persuasi, resistentes coëgi,
 volentibus consensi? quot sanè gradientibus laqueum induxi,
 viam quærentibus foveam retexi, ut patrare non horrerem,
 obli-

oblivisci non metui. Sed tu justus iudex, signans peccata,
 quasi in sacculo, observasti omnes semitas meas, & circuitus
 gressus meos dinumerasti: Tacuisti, semper siluisti, patiens
 fuisti. Noli quaeso, piissime Domine, scribere aduersum me
 amaritudines meas, ut intres in iudicium cum seruo tuo, sed
 secundum multitudinem miserationum tuarum, dele iniqui-
 tatem meam. *Vae mihi misero, cum venerit dies iudicii, &*
aperti fuerint libri conscientiarum, cum dicetur de me.
Ecce homo & opera eius. Quid faciam tunc, Domine De-
us meus, cum caeli revelabunt iniquitatem meam, & ad-
uersum me terra consurget! Ecce nihil respondere poteris,
sed demisso capite, praefusione, coram te stabo trepidus
& confusus. Heu me miserum, quid dicam? Clamabo
ad te Domine Deus meus, quare jacens consumor? Plange
anima mea, sicut vidua super virum pubertatis suae: sicut
la misera, & plora, quoniam dimisit te sponsus tuus.
Miserere ne desperem, sed te spirando, respirem: & si ego
commisi unde me damnare potes, tu non amisisti unde me
salvare soles: Nememineris dulcissime IESU, tuae ius-
titiae aduersus peccatorem tuum, sed esto memor benigni-
tatis tuae aduersus creaturam tuam: ne memineris irae ad-
uersus reum, sed memor esto miserationis tuae aduersus
miserum: obliviscere superbum provocantem, & respice
miserum invocantem: quid enim est IESUS, nisi Salvator?

* Idem lib. medit. cap. 39.

Psalmo: 50.

Sacrificium Deo Spiritus contribulatus, cor contritum & hu-
 miliatum Deus non despicies. Averte faciem tuam a peccatis
 meis, & omnes iniquitates meas dele. Ne proiecias me a
 facie tua: & spiritum sanctum tuum ne auferas a me.

A. M. D. G.

Collegii S. Iulii Sepu paderb.